

СТАНОВИЩЕ

на **проф. Росица Църова – доктор**

относно качествата на дисертационния труд

на **Антонио Валериев Великов**

на тема: **„Модел на управление на футболна академия“**

за присъждане на образователната и научна степен **„Доктор“**
в област на висшето образование: **7. Здравеопазване и спорт,**
професионално направление: **7.6 Спорт,**
докторска програма: **„Теория и методология на спортната наука“**

Научен ръководител: **доц. Арахангел Гигов – доктор**

Данни за докторанта

Изборът на разработвания от докторанта проблем не е случаен. Антонио Великов е дългогодишен състезател и треньор по футбол. Завършва ОКС “Бакалавър” на НСА “В. Левски”, с придобита професионална квалификация “треньор по футбол”, след което и ОКС “Магистър” (спортен мениджмънт).

Съвсем естествено трудовата му дейност е свързана с любимия спорт – от 2016 г. до днес е треньор в различни футболни клубове, а от 2023 г., успоредно с това, е и учител по физическо възпитание и спорт.

Притежава отлични комуникационни умения, високоразвити професионални качества и компетенции в областта на футбола, както и интереси към развитието и приложението на науката в спорта.

Данни за обучението в докторска степен на НСА “В. Левски”

Със заповед № ЗП – 1411/23.10.2020 г. на Ректора на НСА “В. Левски”, Антонио Великов е зачислен за докторант в редовна форма на обучение за срок от 3 год. към катедра “Футбол и тенис” в професионално направление 7.6. Спорт, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“.

Изпълнил е планираните дейности по индивидуалния си учебен план и е положил успешно, включените в него изпити. След успешно проведено вътрешно обсъждане в катедрения научен съвет, дисертационният труд е допуснат до публична защита пред научно жури.

По време на обучението не са установени процедурни нарушения или пропуски.

Данни за дисертационния труд и автореферата

Представеният за рецензиране дисертационен труд е добре оформен и има завършен вид. Разработен е в обем от 129 стр., в т.ч. 21 таблици, 47 фигури, 3 приложения и библиографска справка за проучените литературни източници.

Темата на дисертационния труд е в унисон с научните изследвания в областта на Теорията и методиката на физическото възпитание и спортната тренировка, както и с изискванията на Правилника на НСА "В. Левски" за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности.

Считам, че създаването на т.нар. Академии е важен момент от развитието на различните спортове и условие за постигане на успехи както в национален, така и в международен аспект. Както самият докторант посочва, вече има много примери за подобни организации, но регистрирането на футболна академия, без наличието на съвременен, адекватен модел за управление, води до формализъм и в никакъв случай не може да осигури по-висока ефективност при подготовката на бъдещите футболни таланти, което всъщност е основната цел на настоящия дисертационен труд.

Разработката притежава редица **достойнства**, имащи **приносен характер**, които в най-общ вид се свеждат до следното:

- извършено е **задълбочено теоретично проучване**, на базата на 100 литературни източника (51 на кирилица, 11 на латиница и 38 интернетсайта), което е позволило на докторанта да разкрие проблемите, свързани с развитието на младите футболни таланти и на тази база да определи мястото и ролята, както и предимствата и недостатъците на футболните академии, действащи в редица доказани футболни страни и в България;
- **методологията на изследването е разработена на високо професионално ниво** – целта и задачите са ясно формулирани, контингентът на изследване е достатъчно обемен и носи белезите на генералната съвкупност, приложени са подходящи методи за изследване и за обработка на събраната информация;
- **анализът на резултатите е направен на добро професионално ниво**, което е позволило на докторанта:
 - да установи мнението на българските треньори по отношение на качеството на работата с подрастващите, както и да очертае основните проблеми, свързани с управлението на футболните школи и академии;

- да разкрие взаимозависимостите между отговорите на интервюираните треньори по някои преоритетни 2-ки въпроси, което е позволило да бъде оценена степента на професионализация в съответните футболни клубове;
- с помощта на т.нар. SWOT анализ, да разработи различните варианти (оптимистичен, реалистичен и песимистичен) за управление на футболна академия при българските условия;
- за нуждите на практиката е **разработен иновативен модел на управление на футболна академия**, както и указания за неговото прилагане у нас.

Искам обаче, да обърна внимание на следното:

- в началото на анализа (стр. 77) е приложена табл. 2, обясненията към която са неясни и напълно излишни;
- не е ясно какъв е полът на участващите в изследването треньори:
 - ≈ във футболните академии в България само мъже ли работят;
 - ≈ какво е мнението на докторанта по отношение на мястото и ролята на жените-треньори в развитието на българския футбол;
 - ≈ ако сред анкетирания има треньори от двата пола, забелязват ли се някои различни мнения, които могат да бъдат обяснени с особеностите на пола?

Изводите и препоръките естествено произтичат от анализа на резултатите и са поднесени стегнато и ясно.

Дисертационният труд е написан на добър език и стил и е добре онагледен.

Авторефератът коректно възпроизвежда съдържанието на дисертационния труд.

В съответствие с изискванията на закона, Антонио Великов е представил достатъчен брой (3) публикации (в съавторство), които са свързани с темата на дисертационния труд и отговарят на изискванията за присъждане на докторска степен.

В заключение: Считам, че е извършена голяма по обем научно-изследователска работа, резултатите от която коректно са представени и анализирани в разработката.

Дисертационният труд напълно отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав и Правилника на НСА "В. Левски" за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности.

Това ми дава основание с убеденост да заявя своя **положителен вот** за присъждане на **Антонио Валериев Великов** на образователната и научна степен „Доктор“ в област на висшето образование **7. Здравеопазване и спорт**, професионално направление **7.6. Спорт**, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“.

03 .02. 2026 г.

София

Член на научното жури:.....

(проф. Росица Църова – доктор)

OPINION

of **Full Prof. Rossitza Tzarova – PhD**
on the qualities of the dissertation by

Antonio Valeriev Velikov

on the topic: "**Football Academy Management Model**"

for awarding the educational and scientific degree "**PhDoctor**"
in the field of higher education: **7. Healthcare and sports**,
professional field: **7.6 Sports**,
doctoral program: "**Theory and methodology of sports science**"

Scientific supervisor: **Assoc. Prof. Arakhangel Gigov - PhD**

Data about the doctoral student

The choice of the problem developed by the doctoral student is not accidental. Antonio Velikov is a long-time football player and football coach. He graduated from the Bachelor's degree of the National Sports Academy "V. Levski", with the acquired professional qualification "Football coach", and then the Master's degree (sports management).

Quite naturally, his work is related to his favorite sport - from 2016 to the present day he has been a Coach in various football clubs, and since 2023, in parallel, he has also been a Teacher of Physical Education and Sports.

He has excellent communication skills, highly developed professional qualities and competencies in the field of football, as well as interests in the development and application of science in sports.

Data on doctoral studies at the National Sports Academy "V. Levski"

By order No. ZP – 1411/23.10.2020 of the Rector of the National Sports Academy "V. Levski", Antonio Velikov was enrolled as a doctoral student in a full-time form of study for a period of 3 years at the Department of "Football and Tennis" in the professional field 7.6. Sport, doctoral program "Theory and Methodology of Sports Science".

He completed the planned activities according to his Individual curriculum and successfully passed the exams included in it. After a successful Internal discussion in the Departmental Scientific Council, the dissertation work was admitted to Public Defense before a Scientific Jury.

No procedural violations or omissions were identified during the training.

Data on the dissertation and the abstract

The dissertation submitted for review is well-formed and has a completed form. It is developed in a volume of 129 pages, including 21 tables, 47 figures, 3 appendices and a bibliographic reference for the studied literary sources.

The topic of the dissertation is in line with scientific research in the field of Theory and Methodology of Physical Education and Sports Training, as well as with the Requirements of the Regulations of the National Sports Academy "V. Levski" for acquiring Scientific Degrees and Holding Academic Positions.

I believe that the creation of the so-called Academies is an important moment in the development of various sports and a condition for achieving success both nationally and internationally. As the doctoral student himself points out, there are already many examples of similar organizations, but registering a Football Academy without a modern, adequate management model leads to formalism and in no way can ensure higher efficiency in the preparation of future football talents, which is actually the main goal of this dissertation.

The development has a number of *merits*, which have a *contributing character*, which in general terms are reduced to the following:

- an in-depth theoretical study was carried out, based on 100 literary sources (51 in Cyrillic, 11 in Latin and 38 Websites), which allowed the doctoral student to reveal

the problems related to the development of young football talents and on this basis to determine the place and role, as well as the advantages and disadvantages of Football Academies operating in a number of proven football countries and in Bulgaria;

- the research methodology was developed at a high professional level - the goal and objectives are clearly formulated, the research contingent is sufficiently voluminous and bears the characteristics of the general population, appropriate methods for research and processing the collected information were applied;
- the analysis of the results was done at a good professional level, which allowed the doctoral student:
 - to establish the opinion of Bulgarian coaches regarding the quality of work with adolescents, as well as to outline the main problems related to the management of Football Schools and Academies;
 - to reveal the interdependencies between the answers of the interviewed coaches on some priority 2 questions, which allowed to assess the degree of professionalization in the respective Football Clubs;
 - with the help of the so-called SWOT analysis, to develop the different options (optimistic, realistic and pessimistic) for managing a Football Academy under Bulgarian conditions;
- for the needs of practice, an innovative Model of Football Academy Management was developed, as well as Instructions for its implementation in our country.

However, I would like to draw attention to the following:

- at the beginning of the analysis (p. 77) table 2 is attached, the explanations to which are unclear and completely unnecessary;
- it is not clear what is the gender of the coaches participating in the study:
 - do only men work in football academies in Bulgaria?;
 - what is the opinion of the doctoral student regarding the place and role of female coaches in the development of Bulgarian football?;
 - if among the respondents there are coaches of both sexes, are there any different opinions that can be explained by the characteristics of gender?

The conclusions and recommendations naturally arise from the analysis of the results and are presented concisely and clearly.

The dissertation work is written in good language and style and is well illustrated.

The abstract correctly reproduces the content of the dissertation work.

In accordance with the requirements of the Law, Antonio Velikov has presented a sufficient number (3) of publications (co-authored) that are related to the topic of the dissertation work and meet the requirements for the award of a Doctoral degree.

In conclusion: I believe that a large volume of scientific research work has been carried out, the results of which are correctly presented and analyzed in the work.

The dissertation fully meets the Requirements of the Academic Staff Development Act and the Regulations of the National Sports Academy "V. Levski" for the acquisition of Scientific Degrees and Holding Academic Positions.

This gives me reason to confidently declare my ***positive vote*** for awarding ***Antonio Valeriev Velikov*** the Educational and Scientific Degree "***Ph Doctor***" in the field of Higher Education ***7. Healthcare and Sports***, professional field ***7.6. Sports***, doctoral program "***Theory and Methodology of Sports Science***".

03 .02. 2026

Sofia

Member of the Scientific Jury:.....

(Full Prof. Rossitza Tzarova – PhD)